

vi fra konservativ Side i 1921, at de ligesom hidtil skulde udnævnes ved Finanslovbevilning, saaledes at de kunde fjernes fra Aar til Aar og naar som helst kunde tilbagekaldes, naar man ikke mente, at de praktiske Forhold gjorde deres Tilstedeværelse ude ønskelig eller nødvendig. I Stedet for at gennemføre dette fornuftige Raad, der tiltraadtes af hele det konservative Parti og, saa vidt jeg erindrer, ogsaa af de to andre Partier, Socialdemokratiet og det radikale Venstre, insisterede Venstregeringen paa, at det skulde være Embedsmænd, ligestillede med Legationssekretærer af 1ste Grad. Resultatet er nu blevet, at naar de paagældende gaar af, gaar de med Vente- penge og bliver pensioneret som Embedsmænd. Alt dette kunde have været sparet, hvis man den Gang havde fulgt de Konservatives Anvisning.

Jeg skal nævne et 3die Punkt, hvor man heller ikke vilde høre paa konservativ Ræson, det var med Hensyn til Hjemmetjenesten. Med Hensyn til denne tog vi fra konservativ Side meget skarpt Forbehold baade med Hensyn til Erhvervenes Oplysningsbureau og Pressebureauet og hele Hjemmetjenestens Nyorganisation. Vi hævdede, at Erhvervenes Oplysningskontor var et Forsøg, vi turde ikke tage afgjort Stilling hverken for eller imod, det var noget uprøvet, man maatte bøje sig for Erhvervsorganisationernes saa at sige enstemmige Ønske om at faa dette Bureau etableret. Men vi havde vore stille Tvivl, om det vilde komme til at udrette, hvad man fra Erhvervenes Side havde Forhaabninger om. Den daværende Ordfører for de Konservative i Landstinget, Hr. Landstingsmand Schovelin, hævdede den Opfattelse, som jeg tror han ikke har fraveget siden, og som jeg efter de Erfaringer, vi nu har gjort, er fuldkommen klar paa er den eneste rigtige, at et saadant Kontor helt og holdent bør være et privat Kontor, ledet og administreret fra Industriraadet, Grosserer-Societetets Komité og Landbrugsorganisationerne, saaledes at Staten eventuelt giver et større eller mindre Tilskud. Den Virksomhed, der paahviler et saadant Kontor, er efter sit Væsen og sin Beskaffenhed absolut af en Karakter, der gør det tilraadeligst, at det henlægges under Erhvervenes egen private Virksomhed. Det bliver, naar det gøres til Statsinstitution, i Virkeligheden et uhyre Omsvøbsdepartement. Naar der skal søges Oplysninger af den Art, her er Tale om, gælder det imidlertid om, at der handles hurtigt, at man gaar den korteste Vej til Maalet, og ofte er Oplysningerne af en saa

personlig Karakter, at der maa foretages ret paagaaende, ofte ubehagelige, Skridt for at skaffe de Oplysninger, der tiltrænges. En saadan hurtig Ekspedition, der ikke kender til bureaukratiske Formaliteter, ligger ikke for et Oplysningskontor, som i alt væsentligt er sidestillet med andre Embedskontorer. Og dertil kommer, at der jo intet er til Hinder for, at de Erhvervskredse eller enkelte erhvervsdrivende, som ønsker Oplysninger udefra, kan henvende sig direkte til de danske Konsuler og gennem dem direkte faa Oplysninger. Der er ingen Forpligtelse til at gaa om ad Erhvervsoplysningsbureauet i Udenrigsministeriet, og hvis nogen vælger at gaa til dette Kontor, saa vil, antager jeg, i de allerfleste Tilfælde Følgen blot være, at dette Kontor henvender sig til de paagældende Konsuler i Udlandet, altsaa den sædvanlige Vej alligevel. Og omvendt, hvis det er udefra, der ønskes Oplysninger om danske Forhold, saa kan de paagældende Udlændinge jo henvende sig til deres Konsuler og Repræsentanter her i Landet; disse vil maaske gaa til Erhvervenes Oplysningsbureau i Udenrigsministeriet, men mig bekendt er vi saa demokratiske her i Landet, at der heller ikke er noget til Hinder for, at de gaar direkte til Kilderne her i København og omkring i Landet, til Erhvervenes Repræsentanter og til almindelige Oplysningsbureauer. I de allerfleste Tilfælde bliver derfor, det nærer jeg ikke Tvivl om, dette Bureau et kæmpemæssigt Omsvøbsdepartement, og det har jo til fulde vist sig, at denne Vurdering af det ikke kan være forfejlet, eftersom det nu bliver slaaget fuldstændig i Stykker som selvstændigt Bureau og henlægges som en Sektion under det Monstrum, sagde det ærede Medlem Hr. Holger Andersen (*Fraenkel*: Det var mig!) — ja, jeg er fuldstændig enig med det ærede Medlem —, som kaldes den politisk-handelspolitiske Afdeling. Naar man alligevel gør dette, hvorfor saa ikke gøre Skridtet fuldt ud, handle fuldt rationelt paa Grundlag af de Erfaringer, som er indvundet i Tiden siden 1921, og gaa over til den Opfattelse, som Landstingsmand Schovelin stadig har gjort gældende: at overlade til Erhvervene selv at etablere et saadant Kontor og eventuelt yde det Tilskud fra Statens Side? Det tror jeg vilde være baade det billigste, det rationelle og det praktisk mest effektive. (*Fraenkel*: Men der er ingen Penge til det). Det er der heller ikke, naar det henlægges under Udenrigsministeriet. Staten har som bekendt heller ingen Penge, og naar de